

Disputatio inauguralis medica de hydrope uteri gravidi ... / auctor et respondens Georg. Bernhard. Bilfinger.

Contributors

Bilfinger, Georg Bernhard, 1693-1750.
Sigwart, Georg Friedrich, 1711-1795.
Universität Tübingen.

Publication/Creation

Tubingae : Typis Jo. Ad. Sigmundi, [1761]

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/z5tjyvu5>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

DISPUTATIO INAUGURALIS MEDICA
DE
HYDROPE UTERI GRAVIDI,

QUAM
DEO CLEMENTER JUVANTE
PRÆSIDE
VIRO EXCELLENTISSIMO ATQUE EXPERIENTISSIMO
DOMINO

GEORGIO FRIDERICO
SIGWART,

PHIL. MED. ET CHIR. D. HUIUSQUE ET ANAT. P. P. O.
MEDIC. AULIC. WIRTEMB. FAC. MED. SEN.
PATRONO AC PRÆCEPTORE SUO ÆTATEM
PIE COLENDO,

PRO
GRADU DOCTORIS IN MEDICINA

A. D. DEC. 1761.

H. L. Q. C.

PUBLICÆ DEFENDET
AUCTOR ET RESPONDENS
GEORG. BERNHARD. BILFINGER,
Gæppinga - Reichenbacensis.

TUBINGÆ,
TYPIS JO. AD. SIGMUNDI.

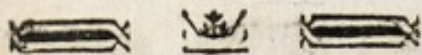
HORATIUS l. 2. Od. 2. canit:

Crescit indulgens fibi dirus hydrops,
Nec sitim pellit, nisi causa morbi
Fugerit venis, & aquosus albo
corpore languet.

Q. D. B. Q.

Curriculo vitæ meæ Academicæ ad finem properante Jus-
sui & Legibus Gratiolæ Facultatis Medicæ obsequens,
ante valedictionem pro Licentia summos in Arte Me-
dica consequendi honores publico discursu ac defensione The-
sium Medicarum demerenda, præsens selegi Thema de Hy-
drope Uteri Gravidæ, rariorem & magni momenti affectum,
difficilis Diagnoseos & ancipitis Curationis; sæpius enim alios
simulat affectus, ut non solum obstetricibus sed & peritis non-
nunquam imponat Medicis, quibus tunc sero in mentem venit
cautio illa practica, quam HEURNIUS Hipp. aph. 37. Sect. 5.
addidit de notis abortus, hisce usus verbis: Admonet nos
Hippocrates hoc aphorismo, ut caute Medicinam faciamus,
ne in calumniam trahamur: Quasi dicat, ubi notæ hæ in gra-
vida appareant, vide, ne quid remedii præscribas, unde quis
existimet, te abortum promovisse, qui jam sponte naturæ
eveniet. Quamvis igitur hoc thema multis obscuritatibus prema-
tur, nihilominus me non plane deterruit, quo minus ipsi eruendo
pro viribus operam impenderem & B.L. ideo magis serena fron-
te hæc pagellas accipiet, & amice, quæ irreperunt, emen-
dabit Vitia. Te vero, Clementissime Deus, præfando sup-
plex veneror atque precor, Velis Summa Tua Potentia adesse
benignissime omniaque ad Tuam Gloriam, ægrotantium au-
tem Salutem & Solatium convertere.

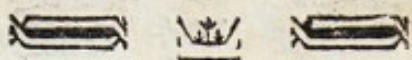
§. I.

Corporis nostri humores concurrente vitio meatuum è propriis suis, & a natura constitutis canalibus atque receptaculis elapsi, inque alienis, tanquam propriis hospitantes atque oberrantes, varia in œconomia animali producant vitia; sic *Sanguinis* è suis vasis egressi errorem videmus in sugillatione, ex anthematibus, tumoribus inflammatoriis, hæmorrhagiis internis, furunculo, aneurismate spurio &c. Ab effusione *bilis* oriuntur febres biliosæ, (quæ iterum in primis viis varia causantur incommoda,) icterus &c. *Lympha* extravasata inque cavis accumulata generat pustulas, bullas, leucophlegmatiam, chlorosin, œdemata, hydropem &c. Pariter etiam omnes reliqui humores cancellis suis egressi pro ratione indolis suæ peccant & varios producant morbos: Uti autem hæc vitia sunt diversa ratione humoris effusi, sic etiam differunt ratione loci, ubi commoratur humor, indeque etiam istæ aberrationes varia sua sortiuntur nomina partim nempe a materia partim a loco commorationis.

§. 2. Hæc inter vitia, ubi humores delirant, referimus hydropem, haud minoris momenti affectum, cum nobiliorum viscerum læsiones vel comitetur vel eadem ipsa occupet; indiscriminatim enim reperitur in omnibus partibus, mollioribus atque cavitatibus corporis humanis, ergo & in utero, quoniam autem specialis hicce hydropis casus rubro dissertationis nostræ inscribitur, proposito nostro ut satisfiat, ulterius enucleandus erit.

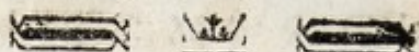
§. 3. Hydrops, plenitudinis morbus, est qualiscunque illuvies seroso-lymphatica ab impedito lymphæ per vasa lymphatica recursum maxime oriunda. Accumulatur autem humor ille seroso-lymphaticus vel in ipsa partium substantia earumque interstitiis cellulosis, vel in cava corporis peculiariora minora effunditur. Hinc præcipuæ illius species sunt
a) *Hydrops anasarca*, Gallis hydropisie par infiltration dictus,
b) *hydrops ad cava*, Gallis hydropisie par epanchement. Quoniam

niam

niam vero cava, in quibus colligitur latex iste vel naturalia sunt, vel præternaturali modo demum efformantur, hydrops ad cava iterum subdividendus est in a) hydropem ad cava simplicem & b) hydropem faccatum s. cysticum. Cæterum exinde porro patet, hydropem commode neutiquam referri posse ad tumores quoniam adeo dantur hydrores plane nullam intumescientiam habentes conjunctam, ut sunt non modo nascentes s. in primo gradu constituti, verum etiam jam confirmati, ut pectoris hydrops. Præterea non dividitur quidem sed distinguitur a) in universalem, b) particularem, & particularis tot sunt subpartitiones, quot sunt partes, quæ hoc malo infestantur. Ita hydrores particulares sunt ascites, modo dictus hydrops pectoris, pericardii, hydrocephalus in-externus, quorum illum diluvium Cerebrinum dicunt, hydrops medullæ Spinalis, hydrops uteri &c. Ex dictis vero pariter planum est, *tympaniten*, vi vocis etiam male annumerari hydropicis malis licet cum statu hydropico, ut plurimum conjunctus sit. Expedit autem sane morbos in se diversos a se invicem æque sollicite distinguere ac morborum causas & Symptomata. Sed Tympanites vel solus existit, vel ubi comes hydropis est, hujus vel causa, vel effectus vel alio modo concurrens morbus est.

§. 4. Est igitur hydrops uteri gravidæ illuvies seroso-lymphatica in utero subnata & graviditatem subsequens. Omnis enim graviditas præexistit in utero & hydrops ipsi jungitur, nec ulla conceptio fieri potest in utero hydropico, quoniam orificium uteri clausum est; aquæ enim, isto hicante, effluerent & mulier ab aquis exoneraretur, & quæ non excipiunt non concipiunt, atqui in matrice aquis referta nihil excipi potest, ergo nec concipi: Et HIPPOCRATES aph. 62. Sect. 5. dicit: Mulieres, quæ præhumido sunt utero, non concipiunt, nam iis genitale semen extinguitur, dum aquis immiscetur adeoque corrumpitur, porro etiam nulla conceptio fieri potest hydrope præexistente in utero, quoniam tunc sanguificatio est læsa & embryo nullum laudabile & genio suo adaptatum nutrimentum haurire potest; Et MAURICEAU in tractatu de morb.

mul. gravid. dicit: *Il faut observer, que l'hydropisie de la Matrice succede bien quelque fois à la generation de l'enfant, & qu'au contraire la generation de l'enfant ne se peut jamais faire en la Matrice hydropique.*

§. 5. Cum hydrops uteri sæpius alium mentiatur affectum, multi de veri hydropis uteri possibilitate atque existentia dubitare cœperunt & potissimum de hydrope uteri non gravidæ; Varias igitur proferunt objectiones; Dicunt enim 1) orificium uteri non est clausum, ut aqua intra cavitatem uteri colligi possit.

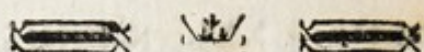
2) Menstrua effluere hujusmodi hydropicis, ergo & aquam, illis tenuiorem, & proinde nullum generari posse hydropicam illuviem.

3) Nulla adesse vasa lymphatica in utero, ex quæis, tanquam fonte, provenire posset hydrops. Ut igitur hisce dubiis obviam eamus, necesse erit, ut tam a priori quam a posteriori de possibilitate atque existentia hydropis uteri in medium proferamus argumenta.

§. 6. Ad primum dubium, quod nempe orificium uteri non claudatur, ut aqua intra cavitatem uteri colligi possit, respondemus orificium matricis in statu quidem naturali non occludi, sed ejus tantum labia connivere, nihilominus tamen apta esse ad retinendam aquam, uti labris oris retinere possumus aquam exceptam: In statu autem præternaturali varias illi accidere mutationes, ut ejus rima obstruatur & excernendis purgamentis via præcludatur consequenter & aquis præternaturaliter accumulatis: Exemplo nobis sunt Atretæ, quibus nonnunquam os uteri internum obseptum est idque vel membranæ plus minus duræ interventu vel carnearum fibrarum coalitu, & apud Edimburgenses III. p. 317. legimus, os uteri connatum fuisse, ut oportuerit parturienti cultro aperiri: Docent quoque Observationes os uteri a callo, Sarcomate, Scirrho, tumore inflammatorio, quin & a mola, indurari, obsideri atque obstrui, ut neque exitus neque introitus materiæ contentæ aut excipiendæ pateat; Sic scribit BIERLING. E. N. C. Dec. I. ann. II. obs. 208. in sterili factum & clausum fuisse orificium

ficiū uterī, & SCHENCKIUS l. 4. obs. med. obs. 220. refert caussam, quo minus aqua ex utero in quadam hydropica effluere potuerit, fuisse mirabilem quendam tumorem in interna orificii uterini parte, qua se in cervicem recludit, eumque adnatum in orbem glandulosum atque rotundum, sed per Zonas distinctum, similem plane fructui, qui malum vocatur aureum, os uteri ita arcte claudentem, ne qua pateret aquæ exitus, apertum novacula evomuisse materiam albam, tenacem & glutinis instar concretam. Et quoniam orificium uteri gravidī est clausum, uterus gravidus aptior est hydropi generando, quam non prægnans, præsertim si fœtus jam incrementum aliquod ceperit, ut orificium internum quasi obtegat.

§. 7. Ad secundum dubium quod attinet, quod nempe tales mulieres hydropicæ menstrua sua solvant, & proinde hydrops in utero foveri nequeat, id quidem in totum negari nequit, sed quod eadem proportionē, quantitate & qualitate istis erumpant, negatur; nam aut sunt solitis parciora & deteriora aut plura uti Hipp. l. i. de morb. mul. dixit, quibus fit hydrops in utero, his menses fiunt pauciores ac deteriores & per longius tempus, & pauciores. quam oportet, aut paulo plures: Deteriores dicuntur, quando loturam carniū referunt, aut si dicere licet hujuscemodi mulierculis fluere quandam aquam sanguinolentam, quæ menstruas æmuletur purgationes, genuina autem menstrua non esse, quod sint corrupta, nec statō certo tempore redeant suūque servant ordinem. Nec opus est apertura orificii uteri erumpentibus mensuris, præsertim si sunt parco proventu, nam tunc ex venis, quæ cervicem uteri perreptant, proveniunt, nec ex venis in cavitatem uteri hiantibus & sic aqua inclusa remanet utero: Nec hydrope impedit menstrua purgatio nec experientiæ contrariatur aqua enim pariter colligi potest uti sanguis menstruus in suis vasis, & una cum mensuris satis magna quantitate ejici, sic notat FERNELIUS Pathol. l. 6. c. 15. mulierem quandam hydrope uteri correptam, quoties appetiisset menstrua purgatio, omnem aquarum colluviem ex utero per cervicem profudisse:
pel-

pelvesque 6. aut 7. implevisse aqua citrina ferventissima, dum venter totus subsideret. Mox dein menses fuisse insecutos ex naturæ præscripto; Collectam proximo mense parem colluviem statò dein tempore profluxisse. Tandem persanatam gestasse utero & peperisse fœtum bene vitalem.

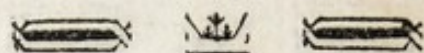
§. 8. Tertium dubium movere solent vasa lymphatica, quoniam in utero non prægnante visus aciem effugiunt; Eorum autem præsentiam dicitur tam ratio quam experientia: Ratio postulat, ut sanguis refluus per venas uterinas affluxu lymphæ diluatur aptiorque reddatur motui progressivo, atque eo magis necessaria est lymphæ sanguini venoso uteri, quia venæ carent valvulis adeoque facile obstructio in iis generari posset, nisi fluidiori liquido sanguis dilueretur: GUALTERUS CHARLETONUS in Inquis. Phys. med. cap. 5. dicit: Uteri fibrarum & vasculorum reticulari substantiæ passim interseruntur glandulæ, quædam exilissimæ a Malpyhgio descriptæ, quarum officium est tenuiorem & ab uteri nutritione superfluum succi nutritii partem secernere moxque in lymphæ ductuum amandare canaliculos, ut in sanguinem transferantur. Vasa lymphatica in gravida vidit MORGAGNUS Adv. IV. p. 76. idque eo facilius ipsi observare contigit, quoniam vasa in utero virgineo invisibilia, nunc in prægnante calamum scriptorium referunt, aut digitum fere præsertim in fundo admittunt. Vasa quoque lymphatica utero concedit WINSLOW. Exposition anatomique n. 623. Et MERYUS vidit ista in omnibus partibus generationis apud la MOTTE des accouchemens p. 101. Et CL. GRAUEL de superfœtatione p. 11. dicit: Vasa lymphatica maxime in ea, quam a peritoneo accipit uterus, membrana sunt conspicua.

§. 9. His igitur positis non amplius dubitari poterit de possibilitate hydropis uterini, præsertim cum fabrica & structura ejus id permittant; nam fibrarum, quibus intertextur, beneficio munere suo fungitur uterus, atque ita comparatus est, ut & ipse in ampliorem molem extendi & intertexta eidem vasa extensioni ejus possint obsequi: vid. BERGERI Physiol. L. II. c. 1. Hinc facile se dilatare patitur ab hydrope

uti

uti a foetu concepto, nam, hydrope persistente, continuus humorum adest affluxus tam ab arteriis spermaticis, quam hypogastricis, in varios ramulos desinentibus ejusque substantiam perreptantibus, refluxus autem sufflaminatur & exitus aquis denegatur, ergo non potest non illuvies seroso-lymphatica accumulari.

§. 10. Existentiam hydropis uterini exempla hydropicarum probant ab Authoribus passim annotata, & quæ partim in vivis, partim in defunctis subjectis videntur. Sic scribit VESALIUS l. 6. c. 9. de hum. corp. fabr. expertam fuisse Augustæ foeminam textricem, uterino hydrope laborantem, & effluxisse ex cavitate matricis supra 60. mensuras Augustanas aquæ serosæ, quarum quælibet tres libras ponderârit. SCHÜMIGIUS Embryolog. historico-med. refert: Quæstoris cujusdam uxor gravida hydropem uteri incurrebat, tanto quidem cum tumore, ut ad mammas usque is se extendere & abdomen ruptionem minaretur. Tandem gemellos pariebat, unum vivum, alterum mortuum, prodibatque aqua cum impetu ad 24. libras. Narrat JACOBUS de partibus comm. ad l. 3. Avicen. generosam quandam foeminam habitam fuisse pro gravida, etiam a doctis & peritis Medicis. Cumque jam institisset pariendi tempus, fuissetque accersita obstetrix, simul & rogati compatres, loco foetus multam aquam per pudendum reddidisse, illicoque ventrem prorsus detumuisse. His haud immerito addimus, quod trito circumfertur adagio: Parturiunt montes, nascetur ridiculus mus. MAURICEAU dans son traité des malad. de femm. grosses. dit: J'ay vu un exemple bien plus extraordinaire touchant ces hydropisies de matrice avec enfant en la femme de Monsieur Boileau mon Confrere, laquelle étant grosse de trois mois & demi seulement, vuida tout d'un coup par sa matrice plus d'un demi-septier d'eau, avec des douleurs de ventre durant quatre jours, qui la mirent en grand danger d'avorter, nonobstant quoi je l'ay accouchée au terme de neuf mois de ce meme enfant vivant, qui est un garçon très fort & robuste, dont les membranes des eaux étoient aussi très saines & entieres.

§. 11. Variæ dantur hydropis uteri differentiæ; nam vel est in cavitate uteri, vel intra substantiam, vel in utraque simul scil. cavitate & substantia. Aut aquæ in cavitate uteri stagnantes iterum sunt inclusæ propriis membranis aut tantum ab orificio uteri occluso retinentur, uti MAURICEAU l. c. dicit: Si aquæ aliunde veniunt in uterum, nullis involvuntur membranis & effluunt, quam primum orificium uteri aperitur; sin autem in utero ipso generantur, sæpius propriis velamentis continentur & eo difficilius ex utero prodeunt. Aut hydrops solus occupat uterinam cavitationem, aut cum foetu five vivo five mortuo, aut cum mola vel alia excrescentia carnosa. Nonnumquam quoque accedit tympanites & flatus aquis immixti sunt. Differt etiam ab hydrope reliquarum partium genitalium, nempe ab hydrope ovarii, tubæ fallopianæ & partium pudendarum.

§. 12. Peculiaris adhuc differentia inter hydropem uteri & aquas spurias, gravidas nonnumquam supervenientes: Includuntur enim aquæ spuriae velamentis placentæ implantatis, distinctis ab illis, quæ foetum adhuc retinent, nam, si post partum extracta placenta sollicitè inspicitur, observatur, istam massam quandam carneo-spongiosam, informem, a vera placenta, interstitio membranoso separatam immo duas distinctas membranas possidentem, adhærentem habere, uti id in placenta gemellorum observare licet, exinde concluditur, ab initio imprægnationis, adfuisse gemellos, unum autem mox obiisse, illæ-sis cæterum membranis & placenta, ut aquæ augeri possent, foetum autem firmiorem factum, seque jam fortius moventem ob nimis angustum spatium cavitationis & minorem resistantiam ab aquis, velamenta hæc rupisse & cum fragore tunc aquas spurias effluxisse. Plura de his vid. apud PETR. STUART in Dissertat. de secundinis salutiferis æque ac nocivis.

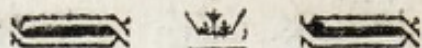
§. 13. Ad signa pathognomonica hujusmodi hydropis quod attinet, difficulter eruuntur; Nam sæpius mentitur vel ascitem, vel graviditatem, vel molam: Difficilior adhuc est diagno-

diagnosís, quando graviditas & hydrops in utero concurrunt; Cum vero unum quodque peculiaribus nitatur signis, cujusque signa prius exponenda erunt, ut concludere possimus, hydropem graviditati se junxisse.

§. 14. Hydrops uteri pariter se prodit tumore abdominis, uti ascites, hac autem distinctione, quod nulla prementis digiti vestigia admittat; In hydrope enim uteri muscoli abdominales plus tensionis acquirunt ab aquis uterum distendentibus, quam ab ascite; & adest tumor œdematosus pedum ob pressionem vasorum iliacorum subjacentium: Porro etiam se distinguit abs Tympanite, quod in hac abdomen pressum dolet.

§. 15. Haud exiguum signum Diagnosticon præbent mammæ, quarum inspectione cognoscere licet, quomodo uterus valeat; fororiantes enim mammæ tempore pubertatis intimum cum utero arguunt consensum ob communionem vasorum: Hinc in hydrope uteri observantur flaccidæ, molles, collapsæ, pendulæ, pallidæ, nec lympham lacteis striis distinctam fundunt, ob discrasiam viscerum Sanguificorum & exinde resultantem defectum boni atque laudabilis sanguinis: Porro etiam ex fluxu menstruo concludere licet ad hydropem hystericum; Menstrua enim vel plane deficiunt aut si adsunt, pauciora sunt & deteriora instar loturæ carniū: Hipp. l. II. de morb. mul. dicit, si aqua interius in utero fiat, menses prodeunt arenosi, & aquosi & non valde cruenti, hoc si fiat, nempe quod humor seroso-lymphaticus sanguini menstruo admixtus ex genitalibus effluat, id signum maximi est ponderis, nî certissimum. De Suppressionione mensium WEDELIUS amœnit. Mat. Med. p. 404. dicit: Quandocunque menses in conjugatis cessant, hoc indicium commune est imprægnationis & cæteris paribus sufficiens, ut molam adesse, vel hydropem uteri non temere arguat, unde toto die abortiones fiunt deceptis medicis.

§. 16. Orificium uteri internum pariter diagnosin quandam præbere potest, quando digito obstetricis tangitur; sentitur enim, uti Hipp. ait, gracile, molle, & humidum: Gracile

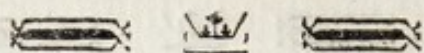
cile apparet, quia dilatato atque distento utero sursum retrahitur arctèque stringitur, molle vero atque humidum, quia aquis, quæ in cavitate uteri continentur, irrigatur. Hoc autem signum tantum valet de iis, quæ demum aliquot menses conceperunt, nam gravidis ultimis mensibus idem accidit, ut orificium uteri internum sensim sensimque mollius appareat, & copiosus secernatur mucus, ita ut in quibusdam in terram depluat atque fluorem album mentiatur, sed hic tantummodo hujus mucî consistentia est considerata, an sit magis crassus, tenax, aut liquidior naturali: Cel. ROEDERER art. obstr. §. 165. dicit de signis partus instantis: Nono tandem mense mucus secernitur copiosior, crassior & viscidior.

§. 17. Hydrops uteri quoque cognoscitur ex dolore partium contiguarum, sic tales mulierculæ dolorem sentiunt in vesica urinaria atque intestino recto, quod uterus has inter partes delitescit, adeoque eas, quando incrementum capit, insigniter premit: Ab urethra pressa & ab impedito urinæ effluxu dolorem sentiunt in regione pubis, earumque urina est satis rubicunda ob nimis diuturnam retentionem, & admodum parco proventu, cum tamen in gravidis observetur citrina & sæpius ad mingendum exstimulentur; Ad ipsos ureteres & renes nonnunquam dolor se extendit. A pressione intestini recti oritur dolor ab impedito progressu & excretionem fæcum; Nam hic magis adstricta est alvus, quam in Ascite, ubi laxior observatur. Pariter ad signa hydropis uteri pertinet dolor partium genitalium externarum, quod ob communicationem & consensum vasorum & nervorum facile afficiuntur, tenduntur & condolent: Sic nobis exemplum hujusce modi hydropis labiorum pudendorum cum hujus affectus cura reliquit Cel. MAURICEAU l. c. ubi dicit: *La Matrice est quelque fois si pleine d'humidités, qu'elle en regorge jusque sur les parties extérieures & principalement sur celles, qui lui sont voisines, comme sur les levres de la partie hontense.* Et WEDELIUS, referente SCHULZIO in tract. de morb. mul. & inf. p. 54. §. 92. observat, sibi visam mulierem gravidam peculiari pudendi hydrope & quidem partes tantum externas occupante laborantem, ita ut se-

Etio per lancettam necessaria esset, subsequente quidem lactis defectu, matre tamen foetuque conservatis.

§. 18. Hæc de signis hydropis uteri, nunc de signis graviditatis. Ista quamvis ante tertium mensem tantum sint probabilia criteria, attamen simul sumpta certitudinem afferunt: Sunt autem ista signa, non omissis communibus & cuique matri familiâs cognitis, ut nausea, vomitus &c. Orificii uterini descensus, tumor mammarum, menstruorum suppressio, præsertim si continua existit: Quando igitur hæc signa in muliere deprehendimus, istam gravidam esse & quidem haud ultra tres menses concepisse cognoscimus; Quapropter si his signis accedat tumor abdominis major & inflatio uteri subita, quam incrementum foetus exposcit, certo concludere possumus de præsentia hydropis in utero gravido, uterus enim prægnans demum post tertium mensem extra pelvim eminent, crescit, abdomen expandit, multo magis id nos confirmare videtur de conceptione & hydrope in utero concurrente, quando tumor mammarum crescit inque iis lymphæ lacteis striis distinguitur, cum hæc de vita embryonis testentur: Monet enim Hipp. aph. 52. Sect. 5. Si cui mulieri gravidæ lactis copia è mammis profluat, infirmum esse foetum significat, sin autem solidæ succique plenæ fuerint mammae, saniores esse foetum, significat, & HEURNIUS in explicat. hujus aphor. n. 2. dicit: Non extenuatæ, nec flaccidæ, nec distentæ, ita nec inopia alimenti nec imbecilli foetus notas edent. Sint turgidiores, quam erant cum non gestaret adhuc utero, nec sint flaccidiores, quam cum non gestaret utero. Hæc HEURNII explicatio id confirmare videtur, quod supra de signo a mammis desumpto diximus, nempe quod tunc temporis solus hydrops in utero absque foetu adsit.

§. 19. Hydropem uteri gravidi dignoscimus, quando nimis cito graviditati accedit tumor œdematosus pedum & primis statim a conceptione mensibus, in sola enim graviditate ultimis demum mensibus nonnumquam oritur nec tantum capit incrementum, uti in hydrope coëxistente, sæpius enim efficit, ut cutis in malleolis rumpatur & exitum aliquem aquis inclusis concedat: Vexat hydropicas gravidas fitis

vehementior, gravidam non item, & magis dolorem gravativum sentiunt in pelvi, facie sunt lurida & magis decolorata, quam si bona adesset graviditas.

§. 20. Graviditate ad plures menses protracta, certiores fieri possumus de graviditate & hydrope; Nam sub initium mediumque septimi mensis caput embryonis tactui offertur, & sæpius aquæ e genitalibus sine noxa ejiciuntur ob minorem resistantiam & pressionem aquarum versus fœtum nunc firmiorem factum.

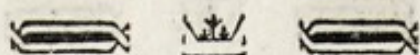
§. 21. Subiectum hujus affectus est uterus ejusque cavitates, potissimum autem tales mulieres eum experiuntur, quæ sunt temperamenti phlegmatici & melancholici, plethoricæ, otiosæ, mœroribus aliisque anxiiis mentis affectionibus expolitæ, unde sanguis spissescit atque Serum mucido-viscosum contrahit lentorem. Quæ abortum sunt perpessæ, ultimo puerperio male tractatæ, & quando in sella obstetricali diutius detinentur partu absoluto ob diuturnam retardationem placentæ, aut si in cubiculo nimis frigido parturiunt, aut aliis refrigerationibus externis sunt expositæ, uti lotrices, quæ in lavandis linteamentis tam artus superiores quam inferiores nimis refrigerant & inde sibi congestiones & retrocessiones sanguinis efficiunt atque damnum adhuc augent, si isto tempore tributum lunare ipsis solvendum: Porro etiam hydropem uteri experiuntur diæta spirituosâ utentes, febricitantes, quando intempestive & nimis adstringentibus curantur. Mulieres denique mensium vitiis laborantes. Fluorem album aut Venerei quid expertæ.

§. 22. Ad causas hydropis uteri gravidi nunc, ut inquirantur, devolvor. Hipp. libr. de locis in homine dicit: Uteri omnium morborum muliebrium sunt causæ. Hinc causa proxima in utero ejusque vasis erit quærenda; secundum definitionem supra datam oritur ab illuvie seroso-lymphatica matricis, hinc lymphæ accumulatio proximam causam constituit, hæc autem oritur vel a vitio vasorum lymphaticorum vel a vitio lymphæ. Vasorum lymphaticorum affectio est vel *anastomosis*, ubi eorum lumina im-

modice

modice relaxantur, ut plus aut peregrinum quid admittant, quod non recipiant, vel *Diapedesis*, quando vasorum lymphaticorum fibræ rarefiunt & interstitia hiantia formant, quæ, textilis adinstar, lympham transudare sinunt, vel *Dieresis*, quando hæc vasa vel ob nimiam distensionem rumpuntur vel eroduntur, ut humor seroso-lymphaticus in uteri cavum depluat.

§. 23. Hæc vitia respiciunt obstructionem vasorum lymphaticorum; Facillime enim obstructa relaxantur, dilatantur, rumpuntur, quinimmo eroduntur ob teneriorem fibrarum fabricam, si trajicienti lymphæ exitus & ulterior progressus denegatur, & magis magisque accumulatur, præcipue continuo novo a tergo accedente affluxu. Præpeditus lymphæ circulus pro causa sua iterum agnoscit obstructionem sui ipsius canalibus, quando majores, quam quos vehere potest, recepit globulos, aut in causa est obstructio venarum uterinarum, polyposæ in his venis concretiones, sanguis nimis viscidus, gummosus, tenax, major per arterias sanguinis affluxus, quam per venas refluxus hinc restagnare cogitur, & venæ debitum amittunt tonum: Sanguine stagnante crasis seu miscela ejus destruitur & partes sibi alias intime mixtæ nunc a se invicem recedunt, unde facile ratio patet, cur major oriatur secretio & accumulatio lymphæ; huic autem malo viam parare videtur ipsa graviditas, cum tempore conceptionis major sit affluxus sanguinis ad uterum & quia fœtus primis mensibus oblata nec in usum convertere nec consumere potest, non mirum, quod tunc decubitus fiat ad venas uterinas, præsertim si jam antea aliquo laborant vitio, ut atonia, & si sanguis non libere in iis progreditur: Quod a lymphæ motu retrogrado per venas & vasa lymphatica impedito accumulatio feri & per consequens hydrops oriatur, evincit LOWERUS experimento in cane instituto; si enim in vivo cane vena cava super diaphragma ligetur, canis in abdomine magna quantitate feri collecta morietur hydropicus: Eodem modo ligatis in cane venis jugularibus tota capitis regio intumescit & fit hydrocephalus.

§. 24. Lymphæ extravasationem promovet quoque glandularum obstructio, quæ fit ab humore istas trajiciente, quando laborat nimia spissitudine, tenacitate, lentore & crassitie, aut si vasa sanguinem ab arteriis secedentem glandulis advehentia, nimis expanduntur, ut majores globulos sanguineos admittant & ad transcolandum vehant, quod accidere solet nimia exæstuatione massæ sanguineæ & debilitate vasis deferentis, ut introitus lymphæ trajiciendæ denegetur, inque suis vasis stagnare cogatur, intercepto autem hoc lymphæ motu progressivo tandem in suis canaliculis ob valvulas interjacentes ita accumulatur, ut ultra elaterem fibrarum suarum distendantur & rumpantur, ut lymphæ exstillare possit in uterum, ubi tunc eo melius colligitur, quod graviditate præsentē orificium uteri internum est occlusum.

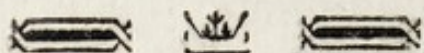
§. 25. Ad proximam quoque hydropis uteri gravidæ causam accedere videtur plethora, (quippe gravissimorum, qui foeminis accidunt, affectuum foecunda mater,) ubi sanguis nimium accumulatur in vasis uterinis, cæterum quidem non tanto periculo extra statum graviditatis, cum tales non prægnantes quovis mense satis larga menstrua excernant, quando autem istæ foeminæ plethoricæ concipiunt, necesse est, ut sanguis in vasis uteri retardetur & hydrops generetur, aut continuato tributo lunari superfluum expurgetur & excernatur, uti plurima dantur exempla de gravidis, quæ nihilominus menstrua patiuntur, proinde si talis purgatio intercipiatur; sanguis vasa nimis premit, atque a pressione impeditur ejus circulatio, abs qua impedita etiam fit accumulatio humoris in minoribus vasis, consequenter quoque in lymphaticis, quia vero ista nimiam relaxationem & distensionem perferre nesciunt, restagnanti lymphæ poros aperiunt, ut in cavitatem uteri transfundere possit ibique colligi, & matricem i hydropticam reddere.

§. 26. Ad causas secundarias hydropis uteri referimus cachexiam, vitium primarum viarum concoctionem sc. debilem

lem & imminutam, infarctus & indurationes viscerum, hepatis lienis, glandularum mesaraicarum; Ex his enim partibus læsis atque obstructis propullulat sanguificatio læsa, quæ quaversum sese propagat atque extendit, inprimis autem patiuntur partes adjacentes ob communicationem vasorum inter se, hinc etiam hydropi uteri gravidæ facilis via paratur, quoniam eo tempore major est sanguinis affluxus & quidem vitiata ob læsa vasa hæmatopœia, necesse igitur, ut in vasis uteri tortuosis stagnet & propter læsam qualiratem glandulas obstruat & lympham augeat, ut cogatur sua vasa destruere & exstillare in uterum: Hisce causis etiam annumeranda est febris prægressa & nimis intempestive curata, inprimis a medicamentis nimium adstringentibus, cum istiusmodi adstringentia hisce vitiis ansam præbeant & ea sæpius promoveant; Tonum enim fibrarum ab initio nimis augent & aservant, quoniam autem in hoc statu perseverare nequeunt partes, necessario alterari debet massa humorum & vasa rumpi. Idem observare licet in hæmorrhagiis, quibus adstringentium abusus opponitur.

§. 27. Ab œdematibus hydropem quoque in uterum redundare, facile perspicitur ex origine œdematum; Ista enim oriuntur a pressione uteri versus vasa aut quando polypus hæret in vena cava, ubi rami iliaci incipiunt, dum nempe reditus sanguinis per venas impeditur & consequenter partes vicinæ in consensum trahuntur, quoniam venæ uterinæ sanguinem reducem in venas iliacas exonerant; His autem obseratis, ut etiam in ipsis uterinis retardatio sanguinis fiat & hydrops generetur, necesse est.

§. 28. Vitia mensium conceptionem præcedentia sæpius quoque suum symbolum conferunt ad hydropem uteri, sic in causa est sanguinis menstrui vehemens effluxus ante conceptionem, qui cum sanguinis, tum canalium uterinorum debetur vitiis, qualia sunt sanguinis abundantia, orgasmus, tenuitas, acritudo, motus incitator, reditus per venas ob spasmos, obstructions, constrictiones, impeditior, vasorum debilitatio, ruptio, erosio, hæc jam disponunt uterum ad hydropem

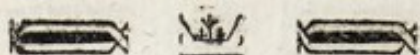
dropem, quando nunc accedat ingravidatio, vasa prius debilitata, cæstro venereo adhuc accedente magis imparia redduntur promovendo humorum circulo & stagnationem eo lubentius admittunt ob jacturam & nimiam profusionem sanguinis, quas perpeffa sunt, ubi vasa majora inaniuntur, inanita spasmodice contrahuntur ob imminutam resistantiam fluidi circulantis, & restitans adhuc massa sanguinea contrahit visciditatem, lentorem & sic obstruit vasa, obstructis autem vasis majoribus minora quoque patiuntur, liquor in istis coacervatur ita, ut nimia distensione rumpantur aut ab acrimonia liquidi contenti erodantur, unde hydropis fons. Haut minorem ansam præbere videtur defectus mensium seu suppressio, quam eorum nimius fluxus; utrumque enim vitium respicit vasa debilia, inertia, contextum flaccidum, aut etiam sanguificationis vitia, abs quibus varia irritamenta oriri possunt tam interna v. g. acrimonia, quam externa ut veneris abusus, salacitas, quæ affluxum ad has partes intendunt, aut & impedimenta, quæ refluxui obstant. Si igitur tales mulieres concipiunt, commode hydrops graviditati jungi potest, natura enim majorem portionem sanguinis ad uterum mittit & distribuit pro nutriendo embryone, embryo allata consumere nescit, & vasa superfluum a nutritione ulterius promovere nequeunt, ergo oritur stagnatio, hæc autem usque ad vasa minora adeoque etiam lymphatica regurgitat istaque ultra elaterem ipsis innatum extendit, aut quocunque modo rumpit & viam parat, ex qua lympa in cavitatem uteri rorare ipsumque uterum utriculi adinstar aquis turgidum reddere potest.

§. 29. Hydrops uteri gravidæ originem trahere potest, ex quacunque ejusdem læsione, ingravidationem præcedente, quæ vasa uteri nimis debilitat destruit &c. accidere id videmus a gravi & frequenti gestatione; a difficili & laborioso partu prægresso; a contusione, ab abortu crebriori, præsertim arte nefaria inducto & male percurato & quando vehementes hæmorrhagiæ illum tam antecedunt quam consequuntur; A nimis diuturna retentione secundinarum partu jam absoluto, orificium autem uteri se nimis cito occludit, ante quam ex-

tractæ

tractæ fuerint, aut si frustum placentæ ob firmiorem cohæsi-
nem cum utero abruptum remaneat. Cel. ROEDERER art.
obst. §. 360. dicit: Læsionem quoque uterus accipit, quando
violenta funiculi tractione placenta avulsa educitur, orificia
enim uterinorum vasorum dilacerantur, hæmorrhagia excita-
tur, dilacerata orificia occallescent & insequuntur menstrua
dolentia, fluor albus, hydrops uteri, sarcoma &c. Huc
etiam pertinent refrigerationes ultimo puerperio inducæ,
quando nempe frigus in sinum pudoris sese insinuat, vasa con-
stringit adeoque vitium humorum circulantium inducit: De
hoc extat exemplum apud CORDÆUM Comment. 3. ad l. i.
Hipp. de morb. mul. quodsi, inquit, recens enixæ uterus re-
frigeretur aut in eum aliquis flatus impellat & intromittatur,
huius vi sæpe numero distenditur tantopere, ut in majorem
longe molem ipse nunc assurgat, quam postremis etiam gra-
viditatis diebus: Facile refrigerantur, quando in conclavi fri-
gidiori partum eniti & jam enixo partu sed secundinis adhuc
resistantibus diutius sedili obstetricali insidere coguntur; Non
solum autem hoc tempore, partu nempe enixo, a refrigeriis
damna sibi contrahunt mulieres, sed etiam jam nova inchoata
conceptione, quando nimirum tempore hyberno aëri libero
sese exponunt, præsertim si in aqua nivali oberrant, unde
facillime sibi causantur œdemata & his crescentibus tandem
hydropem in utero gravido gignunt.

§. 30. Hydropis uteri gravidæ causis antecedentibus
etiam annumeramus, quando in sanguine constitutio hydro-
pica adest, aut ipse hydrops jam aliam imi ventris partem
obsedit, ubi vitalis ille latex plus satis est serosus, deficiente
ejus parte florida, purpurea & abundante aquosa, simulque
viscida existente & hinc tardius lymphatica vasa trajiciente,
cum igitur conceptione facta major accumulatio humorum in
uterinis contingat vasis, non mirum lymphatica vasa ad ru-
pturam usque infarciri & hydropem in uterum gravidum tra-
jicere. Facillima patet via hydropis uteri, quando unum al-
terumve ovarium jam hydrope est infectum. Nec immerito
accusantur hydatides, quæ ruptæ hydropem efficiunt, ori-

untur enim in vasis lymphaticis, quando lymphæ progressus ab obstructione quadam impeditur & lymphæ propter valvulas suis canalibus interjectas retrogredi nequit, ab initio præsentant hydropem saccatum, & corpuscula quædam, vesicæ felleæ similia, utero adnascuntur, in quibus humor colligitur, donec tandem rumpantur & lympham effluere sinant.

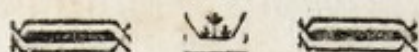
§. 51. Denique etiam ad hydropem uteri gravidæ gradum viamque parat admodum pronam suppressio Urinæ: Dicit enim Cel. D. D. MOEGLING in Tentam Semiot. p. I. p. 19. Aliàs Urinæ suppressio brevi tempore vel mortem vel hydropem producit. Quando igitur renes serum istud massæ sanguineæ superfluum atque excrementitium neque admittere possunt ob nimiam urinæ quantitatem jam restagnantem, neque propter obstructionem quamcunque trans corticem renum fecerni potest, necesse est, ut serum istud ulterius cum sanguine progrediatur & tandem lymphaticis vasis infundatur, cum igitur arteriæ spermaticæ mox ab emulgentibus incipiant, iis impertitur serum hoc excrementitium inque utero deponitur, unde vasa lymphatica nimis turgida redduntur, ut dissiliant & lympham contentam in uterum evomant.

§. 32. Quot & quanta mala hydrops in utero gravidæ genitus tam matri quam foetui causari possit, eumque quo diutius protrahatur, eo magis dubii eventus esse, ex hæcenus dictis jam perspicui potest. Massa enim sanguinea magis magisque corrumpitur & reliquos humores ad corruptionem magis pronos reddit. Damna, quæ matri soli contingere possunt, sunt, ut hic hydrops, nisi in tempore aut removeatur aut saltem præservetur, ne nimium incrementum capiat, tandem in ascitem mutetur & reliquis in imo ventre contentis visceribus labem quandam contrahat, eaque vitiet, quam difficilis autem tunc curationis sit hydrops, ex eo perspicitur, cum non tam aquas evacuare, quam viscerum integritatem restituere ad perfectam medellam requiratur: Tales hydropicæ facillime experiuntur prolapsum

lapsum, quinimmo inversionem uteri, quando se foetu exonerant, non enim solum uterinæ substantiæ fibræ sed etiam ligamenta nimis emolliuntur, relaxantur & dilatantur & tono suo privantur, quod vitium tunc varia iterum hisce mulierculis affert incommoda in negotiis suis obeundis & varia symptomata periculosa, si non statim partes prolapsæ reponuntur, ut inflammationes, Sphacelos &c. uti idem etiam accidere solet, si nimis diu hydrops in utero persistit, ut tunc prodeant, scirrhi, excrescentiæ fungosæ, ulcera, humores enim extravasati non solum stagnatione, calore, quiete, rodentes atque acres fiunt, sed continua maceratione & colliquatione tenera solida destruunt, sinus & exulcerationes cancrasas difficile sanabiles excitant, ex quibus sterilitas propullulat.

§. 33: Oedemata, quando a genuina graviditate oriuntur nullam exposcunt curationem, foetu enim in lucem edito sponte evanescent & proinde etiam nihil periculi afferunt, quando autem ab extravasatione lymphæ proveniunt, tunc facile malum ad exulcerationes ruit: Istæ autem exulcerationes difficilis & ancipitis sunt curationis atque vix ac ne vix quidem curantur, uti Hipp. aph. 8. Sect. 6. dicit: quando oedemata recedunt hydropem uteri augment & malum exasperant, tumoris oedematosi pedum perruptio nonnumquam levamen ad tempus affert, ejus autem novum incrementum funestum eventum minatur. Et Cel. JUNKER consp. therap. spec. p. 714. de vasis lymphaticis dicit, quando perrupta sunt, illorum consolidatio vix unquam expectari potest, nisi forsan in foeminis admodum robustis, sub mensium revocatione aliquid sperare liceat.

§. 34. Ad mala, quæ ex utero hydropico eodemque gravido propullulant & tam matri quam foetui accidunt, referri debet aquarum contentarum festinata eruptio & abortus hanc eruptionem presso insequens pede. Hipp. aph. 27. sect. 6. In genere quidem de hydropicis monet, quid sperare aut

metuere liceat, quicunque, dicit, empyi aut hydropici uruntur aut secantur, si pus aut aqua universim i. e. confestim & semel tota effluxerit, certo moriuntur idque propterea subdit GALENUS in Commento, quoniam una cum aqua & pure magna spirituum egreditur copia. Eo periculosior autem est festinata aquarum eruptio ex gravido utero, oritur enim a nimia uteri concussione, & vehementiori contractione, hinc istas aquas sequitur abortus, quoniam & placenta vehementius commoveretur ab utero, hisce evacuatis sese contrahente, irritata autem placenta ab utero solvitur & solutione facta ejicitur.

§. 35. Melioris spei signa sunt, si hydrops in minori gradu aut persistit ad legitimum usque partus terminum, aut si durante adhuc graviditate aquæ unciatim quasi exstillant, ut id nonnumquam observatur in hydropicis, quibus, quam diu adhuc utero gerunt, aquæ ad aliquot uncias emanant. WAGNERUS dicit in Diss. de hydropo uteri: Aliquando ad tempus partus legitimus servatur hydrops uteri & tam diu hoc laborant malo mulierculæ, donec pepererint, quo facto convalescunt & una cum dulcissimo onere hoc quoque molestissimum deponunt onus.

§. 36. Dubii eventus prognosticon præbet, fitis vehemens, inexplibilis, præsertim si tales mulieres adhuc conqueruntur de nimis labefactatis viribus, talis enim fitis indicat ardorem atque inflammationem partium internarum, quæ inflammatio deficiente bono sanguine abit in gangrænam & sphacelum, quod præsentissimum mortis periculum affert. Pari modo in iis, quarum □a magis crassa & rubicunda conspicitur, minor eluctandi spes affulget accedente inquietudine, anorexia, agrypnia, quæ hæcticam præsentem denotant. Alvi obstructio omnia symptomata exasperat, aquosæ vero per illam excretiones, constantibus sibi viribus, utiles sunt, nî in diarrhoeas abeant, quæ alias hydropem solvunt, uti

HEURNIUS dicit aph. Hipp. 15. Sect. 6. metuendum enim hîc, ne uterum nimis irritent & abortum promoveant.

§. 37. Damna, quæ fœtui soli accidere solent ab hydropo, sunt, ut imbecillis reddatur ob defraudationem sui genii & inopiam nutritus, quod dependet a vitio defectus bonæ ac laudabilis sanguificationis, ab illuvie aquarum sæpius enecatur, & propter laxiorem co hæ sionem placenta in utero hydropico sæpius ante legitimum partus terminum ejicitur; aqua enim contenta non uteri solum fibras sed & secundinarum, quæ utero implantantur, ob continuam irrigationem laxas reddit, quapropter facile ab utero solvitur placenta & embryonis obitus acceleratur.

§. 38. Paucis hîc adhuc monendum erit, quid aquarum spuriarum perruptio portendat, & quid tunc observandum sit, idem enim etiam valet de hydropo uteri gravidi ob similitudinem casus. Hæ aquæ spuria minus damnum afferunt, nisi quod earum post levem fragorem eruptio mulieribus plerumque præmaturi puerperii terrorem incutiat, cavendum autem tunc, ne obstetrices imperitæ tempus partus insistere putent & gravidas ad labores adigant, unde tum demum mala metuenda: Proinde ut certiores fiant, per tactum explorent; nam si sunt aquæ veræ & genuini ad partum dolores atque nîsus; orificii uterini aliquam aperturam & in pelvim descensum percipient, sin autem tangentis digiti aciem effugiat eique quasi subtrahatur & constringatur, mulieres a nîsibus dehortentur, easque admoneant, ut animo & corpore quietæ, per diætam convenientem, vires suas pro partu futuro feliciter absolvendo conservent.

§. 39. Tandem progrediendum erit ad disquisitionem remediorum, quæ huic morbo opponi possunt. Multa quidem medicamenta suppeditant Pharmacopœæ sub titulo hydragogorum, pauca autem erunt, quæ in usum vocari poterunt, cavendum enim est, ne in extirpando hydropo aliud producamus malum, nempe abortum diemque fœtus fatalem.

lem. MAURICEAU dans son traité des malad. de gross. Femm. dicit: Le meilleur remede pour ces sortes d'hydropisies, s'il y a grosse d'enfant, est d'attendre avec patience l'heure de l'accouchement, observant cependant un regimen de vivre desiccatif, & JUNCERUS Consp. Therap. Spec. p. 981. de tumore pedum œdematoso n. 3. dicit: præstat graviditatis tempore hydropicos tales tumores tolerare & symptomatum saltem mitigationi insistere, quam directe ipsum morbum aggredi. Hinc cura eo tantummodo dirigenda erit, ut humores mucido viscidos corrigamus, correctos, quatenus fieri potest, educamus & tonum partium debilitatarum restituamus.

§. 40. Humorū visciditas corrigitur medicamentis digestivis, resolventibus & attenuantibus, cujus census sunt Θ ia media & alcalica fixa: ex. gr. Φ rus Θ , lat. Θ vegetab. arcan. 2pl. Θ m dep. Φ iat. Θ absinth. C. B. Radices v. g. pimp. alb. gram, saponar. cich. trif. fibr. Herba cochl. C. B. Capill. Φ ris. Flores acac. viol. genist. Gummi-resina χ cum. galb. heder. Junip. Digestis nunc humoribus addi possunt evacuantia, quæ sunt lenia laxantia, parva dosi exhibita, potissimum huc spectant Syrupi e. g. flor. persic. acac. de rhabarb. de manna, syr. domest. qui commisceri possunt ∇ is scord. cichor. endiv. cinnam. aut Pil. Stahl. Beccher. Tartareæ Bont. in usum vocari possunt, parca manu exhibitæ. Pro fiti mitiganda, de qua conqueruntur, dari potest in potionibus syr. \dagger tos. Citr. berb. ceras. \dagger id. Hæc purgantia excipiunt diuretica mitiora v. c. chæref. lactuc, rad. vincetox, sem. fœnic. infus Coffée. lap. \odot . conch. citr. Mixt. simpl. ex regno animali peti possunt ista remedia, quæ pollent Θ e Vol. \square nofo e. g. millepedes, lumbr. ∇ stres. WAGNER in disput. de hydr. uteri suadet dicens: Succī nasturt. expressi & per subsidentiam depur. singulis $\frac{3}{4}$ IV. addi possunt circiter 50. millep. prius vino loti, dein contusi, faciendo expressionem & colat. addendo syr. viol. vel capill. Φ ris ad gratiam vel addi possunt lumbr. 3. probe loti & contusi, hauritur hic potus mane & vesperi ad Unc. IV. qui humores attenuat,
meatus

meatus referat & ☐æ promovet excretionem citra foetus damnum. Partium debilitatarum tonum roborant Eff. succin, Cort. ☉rant. Ra Corall. ♂is cydon, liq. anod. min. F. Hoffm. Ra ♂ii acr. Ra ☉ li ♂is Lud. Cæterum tales hydropicæ utantur diæta evchyla cum motu corporis temperato, caveant sibi a ruosis & ab alimentis frigidis & aquosis.

§. 41. Coronodis loco adjicere liceat historiam anno abhinc Beyhingæ ad Neccarum, ubi Parentes mei nunc degunt, factam: Fœmina quædam 32. agens annum utero concepit, & quidem illicita cohabitatione, statuto autem tempore foetum exclusit mortuum. Postea vero nupsit viro, & quarta post nuptias septimana peracta, enixa est embryonem, qui una cum velamentis suis, quibus adhuc inclusus erat, nucis moschatae magnitudinem æquabat, ejusque artuum vestigia jam tuberculorum adinstar apparebant. Anno fere elapso iterum utero concepit & tres circiter menses imprægnata funeris exequias prosecta est mense Januario, cœlo admodum pluvioso atque nebuloso. Domum redux facta suppressionem Urinæ sensit per aliquot dies, abdomen ipsi tympani adinstar intumuit & conquesta est de vehementibus doloribus; Vicinæ concurrunt, obstetrix accersitur, ægra in sella obstetricali detinetur, & multis cohortationibus ad labores partus adigitur, sed plane irritò conatu: Tandem maritus Cel. cujusdam Practici consilia petiit, qui tunc propter suppressionem urinæ & suspicionem ingravidationis tutiora & mitiora præscripsit medicamenta, quæ etiam jam aliquam urinæ portionem prolexerunt & restitutionis spem promiserunt, quod dolores non amplius tam vehementer erant. Cum autem remedia adhibita non uno quasi ictu ex ægrotantis voto morbum tollerent, reliquas eorum doses neglexit, quibus tunc neglectis brevi post symptomata redierunt, malum increvit & tandem in hydropem uteri gravidi degeneravit. Maritus nunc adit Empiricum, cujus autem medicina universalis frustra fuit adhibita, nî malum auxit: alium igitur consulit Empiricum, qui satis fortia dedit

D

hydra-

hydragoga aliquo notabili effectū. Tandem secundum concubitum presso pede ingens aquarum quantitas ex utero erumpentium est insecuta, & per aliquot dies id ipsi contigit, abdomini incumbenti; Quo factō tandem perſanata eſt illæſo cæterum fœtu, ad legitimum partus terminum perſiſtente, in limine autem partus diem ſuum obiit & propter ſitum perverſum ab aliena obſtetrice peritiore, quam indigena, ex utero extractus eſt. Mater in puerperio ob incongruam diætā decimo ſexto poſt partum die fœtum inſecuta eſt.

